

Jsem hysterka a líbí se mi to

Martin zavrával a drží se za břicho. Potom, jako ve zpomaleném filmu, se podívá na svoje ruce. Jsou celé červené. Na tričku se mu zvětšuje červená skvrna.

A já stojím v kuchyni naproti němu a nepřestávám ječet.

Martin na mě oněměle zírá.

Vážně jsem to udělala?! Navzdory situaci mě zaplavuje nesmyslný pocit euforie.

Mám takový seznam věcí, které mě děsí. Nemyslím pavouky, excelové tabulky, parkování podél chodníku, dopisy s modrým pruhem a tak. Teda, tohle všechno mě děsí taky. Ale právě teď mám na mysli věci, na kterých mě děsí, že bych se jimi mohla stát. Nebo že by si to o mně mohl někdo jenom myslet. Tak třeba, že jsem špindíra. Sobecká mrcha. Špatná matka. Nebo stárnoucí ženská ve volánkové sukni, která nemá soudnost. Zkrátka mě děsí některé škatulky. Nálepky, které bych na čele nikdy nechtěla mít.

Ale úplně na prvním místě tohoto seznamu je hysterka.

Tedy ženská, která dělá scény, ječí a hází věcmi, třestí oči a mává rukama. Fúrie, bestie, divá Bára, čarodějnice. Semetrika. Ženská, která, když to na ni přijde, může bodnout manžela do břicha.

Podle Martina jsem byla hysterická tak dvakrát třikrát týdně. Jenže jeho představa o tom, co je to být hysterická, byla poněkud jiná.

„Nebud' hysterická,“ říkal, když jsem byla smutná.

„Nebud' hysterická,“ říkal, když jsem byla moc veselá.

„Nebud' hysterická,“ řekl, když jsem se zeptala, jestli nejsem tlustá.

„Nebud' hysterická,“ říkal, když jsem chtěla, aby se mnou mluvil.

„Nebud' hysterická,“ říkal, když se zeptal, kde mají děti rodné listy, a já jsem nevěděla a bála jsem se mu to říct.

„Prosím tě, nebud' zas hysterická,“ říkal, když jsme v noci na horách zabloudili s autem na neznámé silnici a začal padat sníh.

„Hysterko,“ řekl, když jsem se rozbřečela, protože mi řekl, že nejsem normální ženská.

„Budu s tebou mluvit, až přestaneš hysterčit,“ řekl poté, co se mnou nemluvil už tři dny.

„Nebud' hysterická“ říkal zkrátka vždycky, když jsem projevila nějaké známky emocí. Možná jedině, co mu v naší domácnosti nepřípadalo hysterické, byla lednička, která nehybně stojí v rohu, tiše bzučí a udržuje konstantní teplotu. Takže jsem se pokoušela emoce neprojevovat. Jenže čím víc jsem se snažila emoce neprojevovat, tím víc jsem si připadala jako lednička, která bzučí tak potichu, že to za chvíli přestanete vnímat.

Ale teď, tramtadadá, jsem fakt hysterická! Jsem hysterická se vši parádou! A nemůžu se toho nabažit. Musím, prostě musím to udělat ještě jednou. Ten pocit za to stojí. Já ti ukážu hysterku! Naberu ještě jednu hrst rozmraženého rybízu z krabice a plácnu ji po něm.

„Sežer si ten rybíz!“

(Možná jste si chvíli mysleli, že tenhle příběh začíná vraždou manžela. No to jste si ale měli koupit nějakou detektivku. Já po něm jenom házela rybíz.)

„Notyvole,“ řekne udiveně Martin, když se mu rybíz rozplácne po tričku. A já zůstanu triumfálně stát proti němu jako královna hysterie. Připadám si jako heavy-metalová hvězda, jako Médea... nebo spíš... jak se jmenuje ta ženská ze starého Řecka, co měla hady místo vlasů?

Šlo jenom o tu plastovou krabičku s rybízem, kterou včera vyndal z mrazáku, protože potřeboval uvolnit místo na něco jiného, a nechal ji na kuchyňské lince s nevyřčeným předpokladem, že ten rybíz otrhám a zpracuju, že z něj uvařím marmeládu nebo upeču koláč. Šlo o jeho lehce podrážděný údiv nad tím, že jsem od včerejška na ten rybíz ani nešáhla: „To je ti vážně úplně ukradený, že se to zkazí?“

Ano, možná, že jo. A možná jsem to nevědomky udělala schválně, abych ho vyprovokovala. Možná, že něco ve mně, o čem jsem do té doby ani neměla tušení, se rozhodlo, že už nechci být tiše bzučící ledničkou a chci se stát princmetálovou hysterkou s vytřeštěnýma očima.

Během několika posledních vteřin pak moje pocity eskalovaly od automatických a léty vštípených výčitek svědomí („Co jsem to za hospodyni, když nechám zkazit vzácný rybíz, v létě natrhaný na chalupě?“) přes vzpomínku na všechny večery, které jsem v minulých letech strávila obíráním ulepených bobulek a vařením marmelád, až po ječení a metání rozbředlého rybízu na nic nechápajícího pěstitele, který se za ta léta pokaždé, když nesl domů bedničku rybízu z chalupy, tvářil, jako by hladovějící rodině přinášel čerstvě uloveného kance.

„Ten hnusnej rybíz! Vždycky jsem ho nesnášela! Je kyselej! Nikdo ho nemá rád!“ ječím a dobře vím, že o rybíz nejde, jde o to ječení, které mi do žil vlévá tak báječný pocit, jako bych právě objevila novou drogu.

Jsem hysterka. Jenom jsem o tom doteď nikdy nevěděla. Jsem hysterka a fakt si to užívám. Jako by se ve mně právě uvolnil nějaký vodotrysk barevné energie.

Martin mlčky vezme houbičku a utírá loužičky rybízové šťávy z kuchyňské linky a z plovoucí podlahy.

Gorgona. Ta ženská s hadama se jmenovala Gorgona.

Jak oslavit výročí a vůbec přítom neprudit

Na ledniče už dva dny visela gratulace s obrázkem velkého červeného drahokamu ve tvaru srdce a s nápisem *Happy Anniversary!* Uvnitř rozmáchlým rukopisem připsáno: „Kláro a Martine, doufám, že to pořád nějak zvládáte. xoxo, Šeřena“

Když se vám už několikátým rokem po sobě stane, že jediné, co vám připomíná výročí svatby, je gratulace od vaší matky, máte jen jednu možnost. No dobře, asi máte víc možností, ale mě napadla vždycky jen tahle jediná: předstírat, že mi to nevádí.

Předstírala jsem, že jsem holka do nepohody, která to bere sportovně, a takové sentimentální pitomosti, jako je oslava výročí svatby, ji vůbec nezajímají. To dělají jenom otravné páry, které o sobě zásadně mluví v množném čísle („máme rádi chřest“, „hrajeme golf“), nosí navzájem barevně sladěné oblečení, jezdí na romantické víkendy a pod povrchem jejich načančaného vztahu se určitě skrývá citová pustina. Jsou to pozěří, citoví pozěří. To my jsme opravdoví. Normální. Nic nepředstíráme. Slavit výročí svatby, tss! Pokud má někdo potřebu jít na výročí svatby do restaurace nebo nedej bože jet třeba do Benátek, je to nejspíš známka toho, že si na něco hraje.

„Já už vlastně ani nevím, kdy jsme se brali. Kdyby nám to výročí moje máma každý rok nepřipomněla, ani si na něj nevzpomenu,“ smála jsem se na grilovačce s partou

kamarádů, když Martin seděl naproti mně a věděla jsem, že mě slyší. Asi jsem doufala, že tím mezi námi vzniká nějaké spiklenectví. Vyšší porozumění dvou lidí, kteří spolu neslaví výročí svatby. Mimo různých jiných věcí, které spolu nedělají.

No.

Bylo to podobné jako se svátkem svatého Valentýna. Mezi našimi společnými známými patřilo k dobrému tónu se mu posmívat. Importovaný svátek, komerční kých. Já dostat bonboniéru ve tvaru srdce, asi bych se pozvracela, tvrdila jsem každý rok. Růžová barva, mašličky, to mi nesmí přes práh, ble. A tak dále. Ve skutečnosti by se mi podlomila kolena, i kdybych dostala zlevněné růže z Alberta nebo vypelichaného plyšáka s nápisem *I love you*.

Předstírat, že o nic takového nestojím, byl pro mě způsob, jak se vypořádat s tím, že se nic takového neděje. Nechtěla jsem být otravná manželka, která se dožaduje kytic, dáreků, lístků do divadla a výletů na místa, kterým se říká „resort“ (nikdy jsem nevěděla, jak to na takových místech vypadá a co se tam vlastně dělá, když už tam lidi jsou). Chtěla jsem být skvělá, úžasná manželka, která je svým chotěm aspoň mlčky oceňována za to, že ji tyhle věci nezajímají.

Ale letos jsem se to rozhodla změnit. Měla jsem plán. Lstivý a dlouhodobý plán, jak oslavit výročí svatby, aniž bych si o to musela říkat, aniž bych kvůli tomu musela prudit.

Nic nechtít a neprudit. V tom jsem vážně dobrá. Nikdy jsem neřekla „kam jdeš a v kolik přijdeš“ nebo „kdy už spravíš to světlo v koupelně“, protože jsem nechtěla být taková ta manželka z kreslených vtipů. Ta, co s natáčkama číhá za dveřmi s napřaženým kuchyňským válečkem

na manžela, až se vrátí z hospody. Kdyby se pořádala olympiáda v neprudění, vyhrála bych medaili. Kdybych to dotáhla do konce, mohla jsem mít na hrobě napsáno „Klára Vašková, žena, co nikdy neprudila.“

Můj lstivý a dlouhodobý plán spočíval v tom, že už dávno, asi před půl rokem, jsem požádala tchyni, aby nám dala k Vánocům poukázku na večeři do řecké restaurace. Poukázku, která by propadla, pokud ji nevyužijeme. Takže, plánovala jsem, oslavíme výročí, aniž bych o tom musela Martinovi dopředu říkat. Půjdem prostě na tu večeři, co můžeme jiného dělat, když nechceme nechat tu poukázku propadnout, to by přece byla škoda peněz. A najednou si jakoby náhodou vzpomenu: „A víš, že máme dneska výročí svatby?“ A on se rozpačitě zasměje a dá mi pusy. Třeba.

Jenže to dopadlo úplně jinak. Můj lstivý a dlouhodobý plán vzal docela rychlý konec, sotva jsme do té řecké restaurace dorazili.

„Už takhle nemůžu. Chci skončit,“ řekne Martin, ještě než nám stihli donést jídlo.

„Aha,“ řeknu já.

A to je všechno. Vždycky jsem si myslela, že kdyby mě Martin chtěl opustit, zoufale se rozbrečím. Lehnu si do předsíně a vlastním tělem mu budu bránit v odchodu. Nebo zabarikáduju dveře věšákem a budu ho držet zavřeného v bytě, dokud si to nerozmyslí. A je dost možné, že on si to myslel taky, a proto mi to říká tady, na veřejnosti, v řecké restauraci s bílými ubrusy, a pro jistotu ještě dřív, než nám přinesou příbory, abych se po něm nemohla ohnat vidličkou.

Jenže já jsem řekla jenom „aha“. Najednou mám pocit, že právě tohle jsem čekala. Věděla jsem to. Je možné, že jsem si to i trochu přála?

„A jak to uděláme?“ povídám.

„Já nevím,“ pokrčí Martin rameny.

„Já taky ne... A co řekneme dětem?“

„Já nevím.“

„Já taky ne.“

V té bezradnosti jsme si blíží, než jsme si byli za posledních několik let.

A potom Martin vstane, dá mi tu poukázku a odchází ve stejnou chvíli, kdy nám na stůl nesou chobotnici na grilu, kalamáry a krevety.

Takže udělám to, co dělám vždycky, když nevím, co mám dělat. Zavolám Babetě.

A Babetta přijde do patnácti minut, pomůže mi sníst tu chobotnici a kalamáry a krevety, vypije se mnou lahev vína a pak ještě jednu, a když vyčerpáme hodnotu poukázky, přesune se se mnou do *Bohužel baru*, kde se dá opít mnohem levněji, a objedná mi gin s tonikem.